

eğitim ve bilim emekçileri sendikası
EĞİTİM SEN
23 OCAK 1995

15.03.2015

Sayı : 2016/000/409

Konu : ÖYP’li Araştırma Görevlileri hk.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI’NA

Bildiğiniz üzere üniversitelerde araştırma görevlisi istihdamı uzun süredir Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) üzerinden yürütülmüş, Eylül 2015’te de program kapsamında yeni araştırma görevlisi istihdamına son verilmiştir. Her ne kadar program kapsamında araştırma görevlisi alımı durdurulmuş olsa da hâlihazırda ÖYP kapsamında istihdam edilen çok sayıda araştırma görevlisi bulunmaktadır. Bu nedenledir ki ÖYP Usul ve Esasları’nda yapılan her değişiklik binlerce araştırma görevlisini doğrudan etkilemektedir.

Son olarak YÖK’ün, 04.02.2016 tarihinde yaptığı değişikliklerle ÖYP Usul ve Esasları’nın 11. Maddesinin 3. fıkrasına

“Derslerini başarı ile tamamlayan ÖYP araştırma görevlileri kadrolarının bulunduğu üniversitelerin teklifleri ve YÖK Yürütme Kurulu kararı ile kadrolarının bulunduğu yüksek öğretim kurumlarına dönerler. Bu araştırma görevlilerine lisansüstü eğitim çalışmalarının gerektirdiği durumlarda kısa süreli olmak kaydıyla izin verilir.”

hükmü getirilmiştir. Böylelikle lisansüstü öğreniminde derslerini başarı ile tamamlayan binlerce ÖYP’li araştırma görevlisi, öğrenimlerini bitirmeden kadrolarının bulunduğu yükseköğretim kurumlarına dönmek zorunda bırakılmıştır.

Sendikamızın yargıya taşıdığı söz konusu düzenleme sonrasında ise YÖK, araştırma görevlilerinin kadrolarının bulunduğu üniversiteye dönmeleri konusunda bazı kriterler getirmiştir. Daha önce de belirttiğimiz üzere üniversite yönetimleri, binlerce ÖYP’li araştırma görevlisi için eziyet halini alacak bu düzenlemeyi “emir” telakki ederek harekete geçmiş, ders aşamasında olanlar da dahil olmak üzere, tez yazma aşamasına geçmiş çok sayıda araştırma görevlisini hiçbir sorgulama yapmadan çağırmaya başlamıştır!

Yaşananlar en temel akademik ilkelerin, ÖYP’nin temel amaçlarının ve araştırma görevlilerinin anayasal haklarının yok sayılması anlamına gelmektedir. Söz konusu düzenlemenin akademik, hukuki ve mantıklı hiçbir yanı bulunmamaktadır! Yürütülen bu eziyet uygulaması, tamamıyla siyasi linç mantığı taşımaktadır. Şöyle ki;

- 1) Uzun adı “Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı” olan ÖYP, yeni kurulan üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılamak için yürütülen bir programdır. ÖYP’li araştırma görevlileri, lisansüstü öğrenimlerini köklü üniversitelerde yürütürken, kadroları başka üniversitelerde bulunmaktadır. Bu nedenle de ÖYP’li araştırma görevlileri lisansüstü öğrenim süresi kadar, kadrosunun bulunduğu üniversitede zorunlu hizmet yapmakla yükümlü kılınmıştır. Zorunlu hizmet karşılığında ise yüksek meblağlı senetlerin altına imza atmak zorunda bırakılmışlar, bu nedenle de öğrenimlerini senet baskısı altında yürütmeye mahkum edilmişlerdir. Özetle, ÖYP ile amaçlanan, yeni kurulan üniversitelere öğretim üyesi yetiştirmektir.

Ancak YÖK'ün bu kararı, programı amacı dışına çıkarmakta, ÖYP'yi "öğretim üyesi" değil "araştırma görevlisi" yetiştirme programına dönüştürmektedir.

- 2) Bilinmelidir ki derslerini başarıyla tamamlamış ÖYP'li araştırma görevlilerinin lisansüstü öğrenimleri bitmemiş, aksine bu araştırma görevlileri tez yazma aşamasına geçerek akademik açıdan en hayati aşamaya geçmişlerdir. Çünkü tez yazma süreci, bir akademisyenin tüm akademik yaşamını etkileyecek bir önemde, dolayısıyla lisansüstü öğrenme sürecinin en kritik parçasıdır. Bu süreç esnasında da araştırma görevlisi, danışmanı olan öğretim üyesiyle yoğun akademik paylaşım ve danışmanın yönlendirmesine ihtiyaç duymaktadır. Aksi halde, araştırma görevlisinin tez savunmasında danışmanın da bulunmasının hiçbir anlamı kalmayacaktır. Dolayısıyla YÖK, hiçbir mantıklı ve hukuki gerekçe üretmeden bu gerçeği de yok saymaktadır.
- 3) Ayrıca YÖK, getirdiği kriterlerle bilimsel faaliyeti, teknik ve fiziki koşullara indirgeyerek skandal bir karar daha vermiştir. Şayet sorun bu kadar teknik ise şu sorulara ikna edici yanıtlar verilebilmelidir:
 - Araştırma görevlilerinin tez yazma sürecinde danışmanlarıyla akademik ilişki kurmaları gerekmiyorsa, neden "danışman akademisyen" statüsü oluşturulmuştur?
 - Danışmanlık yapan öğretim üyelerinin danışmanlık görevleri nelerdir?
 - Yapılan düzenleme ile danışman öğretim üyesi ve araştırma görevlisi arasındaki ilişkinin koparılmasının, nitelikli akademik çalışma yürütebilmesine olumlu ve olumsuz biçimde ne tür etkiler yapacağı öngörülmektedir?
- 4) Ders durumunda olan araştırma görevlileri de kadrolarının bulunduğu üniversiteler tarafından çağrılmaktadır. Bu araştırma görevlilerinin haklarını koruyabilmeleri, dertlerini anlatabilmeleri dahi uzun bir zaman alacak, yargı süreci esnasında da öğrenim gördüğü üniversitesiyle ilişkisi koparılarak akademik yaşamına ağır darbe indirilecektir.
- 5) Yürütülen bu hukuksuz süreç, ÖYP'li araştırma görevlilerine sadece akademik zararlar değil, maddi ve manevi zararlar da verecektir.

Sonuç olarak, daha önce de belirttiğimiz üzere çözümün kriterler belirlenmesinde değil, ÖYP Usul ve Esasları'nda yapılan söz konusu hukuksuz düzenlemenin kaldırılmasında bulunduğunu bir kez daha hatırlatırız.

ÖYP'lilerin yaşamlarını, akademik çalışmalarını, üniversitelerimizin geleceğini alt üst edecek bu uygulamada ısrarcı olunması durumunda ise sonuçların oldukça ağır olacağı ve bunun hukuki sorumluluğunun da sizlere ait olacağının bilinmesini isteriz. Bu nedenle, ÖYP Usul ve Esasları'nın 11. Maddesinin 3. fıkrasında getirilen hükmün, mağduriyetlerin önüne geçilebilmesi için tekrar değerlendirilerek kaldırılması ve konuyla ilgili tarafımıza bilgi verilmesi talebimizi bilgilerinize sunarız.

Kamuran KARACA
Eğitim Sen Genel Başkanı